

Complexnummer: 515305

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Oude Laan

Aantal complexonderdelen

3

Monumentnummers van complexonderdelen

515306, 515307, 515308

Woonplaats

Usquert

Gemeente

Het Hogeland

Provincie

Groningen

Locatie van het hoofdobject

Wadwerderweg 82, 9988 SZ te Usquert

Complexomschrijving

Inleiding

Complex genaamd 'Oude Laan' bestaande uit een VILLABOERDERIJ, ARBEIDERSWONING, en STOOKHOK. Het voorhuis van de boerderij is in opdracht van D.J. Westerdijk 1924 ontworpen door architect C. de Groot uit Utrecht, die veel heeft gebouwd in het Westen, in een aan de Nieuw-Historiserende stijl verwante architectuur. Het gietijzeren ornament in het bovenlicht van de entree is afkomstig van een tante genaamd Omta van de Omtadaborg in 't Zand. In 1925 liet D.J. Westerdijk een arbeiderswoning bouwen naar een ontwerp van architect R. Dertien in een Interbellum-architectuur. In 1934 vervingen de aannemers H. Bos en E. Berghuis uit Warffum de vrijstaande schuur voor een uit zes vakken bestaande bijschuur. Deze werd aangebouwd aan de uit acht vakken bestaande hoofdschuur, die stamt uit 1857; tevens werd de achtergevel van de hoofdschuur gewijzigd. In 1967 werd de arbeiderswoning inpandig verbouwd. Er heeft nog een tweede arbeiderswoning op het terrein gestaan die inmiddels is afgebroken; ook werd een schoorsteen op het noordelijk dakvlak van het voorhuis afgebroken. In 1997 werd de oude voetgangersbrug vervangen door een bredere brug; deze komt wegens te geringe ouderdom niet voor bescherming van rijkswege in aanmerking.

Het complex is gelegen op een deels omgracht ruim rechthoekig terrein, aan de Wadwerderweg, die zal worden voorgedragen als beschermd gezicht. Centraal aan de zuidzijde ligt de villaboerderij. Aan de achterzijde twee schuren, met aan de voorzijde van de bijschuur de stookhut. Aan de oostzijde van het terrein ligt een oprijlaan, die aan de aan het eind gelegen arbeiderswoning (noordzijde) en schuren toegang verleent. Aan de rechterzijde van de oprijlaan loopt een kanaal, waarover een brug die toegang geeft tot het voorhuis van de boerderij. Aan de voorzijde van de villaboerderij ligt een ruime tuin, waarin restanten van een Engelse landschapstuin

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

(knotlinden, rode beuken, taxussen). Aan de oostzijde ligt een boomgaard.

Waardering

Villaboerderij met arbeiderswoning en stookhok van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een boerderijcomplex uit het derde kwart van de negentiende en eerste helft van de twintigste eeuw in de provincie Groningen
- vanwege de sobere, traditionele vormgeving van de villaboerderij en arbeiderswoning
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het complex en de afzonderlijke onderdelen
- vanwege de bijzondere een beeldbepalende ligging aan de Wadwerderweg, die zal worden voorgedragen als beschermd gezicht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 515306

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 maart 2001
Kadaster deel/nr 82769/179

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Usquert Het Hogeland Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Usquert

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Usquert	E			598
Usquert	E			503

Omschrijving**

Omschrijving

VILLABOERDERIJ (Nieuw-Historiserende stijl) bestaande uit een VOORHUIS (1924), HALS, HOOFDSCHUUR (1857) en aangebouwde BIJSCHUUR (1934). Het uit twee bouwvolumes bestaand, twee verdiepingen hoog VOORHUIS op nagenoeg rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rood/bruine baksteen en wordt gedekt door twee zadeldaken waarop zwarte verbeterde Hollandse pannen; op de nokken vier gemetselde schoorstenen; houten gootlijst. De gevels worden geleed door H- en staande vensters met roedenverdeling onder een strek. De topgevels aan oost- en westzijde (uitgezonderd de linker topgevel van de westgevel) worden in tweeën gedeeld door een gemetselde schoorsteen die boven het dak uittorent; aan weerszijden twee H-vensters en in de top aan weerszijden een smal staand venster.

Aan de symmetrische voorgevel (zuidzijde) op de hoeken een drie-zijdige erker met aan de voorzijde een gekoppeld H-venster en aan weerszijden één H-venster. Boven de erker een balkon met gemetselde borstwering onder een tentdak ondersteund door houten pijlers; twee houten openslaande deuren waarin glas met bovenlichten. Centraal in de gevel drie H-vensters waarboven drie staande vensters.

De hoofdentree bevindt zich in de linker topgevel van de westgevel en bestaat uit een houten paneeldeur omlijst door houten pilasters en kroonlijst; in het bovenlicht een gietijzeren decoratie (slapende hond op schaal, in de halsband de naam `Omta'); hardstenen stoep; aan weerszijden een smal twee-delig venster met roedenverdeling; links een gevelsteen waarin de initialen `AAP'. Boven de entree drie H-vensters en in de top een gemetselde schoorsteen die boven het dak uittorent, waarnaast twee smalle staande vensters.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Aan de achtergevel (noordzijde) is de hals aangebouwd. Aan de rechterzijde een smal twee-delig venster. Boven de hals een samengesteld venster en in het dakvlak een dakkapel onder platdak, waarin twee vierruits vensters en een niet-origineel dakraam.

In de rechter topgevel van de oostgevel in plaats van een H-venster een houten paneeldeur waarvoor een gemetselde stoep.

Deels onderkelderde HALS op rechthoekige plattegrond onder een plat dak is opgetrokken in rode baksteen; decoratief bakstenen fries. De gevels worden geleed door staande twee-delige vensters met roedenverdeling onder een strek.

In de westgevel een houten paneeldeur met bovenlicht waarin roedenverdeling waarvoor een gemetselde stoep; drie twee-delige vensters onder strek; gemetselde koekoek met houten kelderdeur en keldervenster met diefijzers. In de oostgevel twee twee-delige vensters en drie keldervensters met diefijzers.

De evenwijdig aan elkaar geplaatste HOOFD- en BIJSCHUUR zijn beide opgetrokken in rode baksteen en worden onderling verbonden door een hals met schilddak waarop golfplaat. De hoofdschuur wordt gedekt door een afgeknot wolfdak met golfplaat en pannen op het noordelijk dakvlak; houten uileborden met windveer op de nokken; goot op bakstenen klossen. De bijlschuur wordt gedekt door een schilddak met golfplaat. In de achtergevel (zuidzijde) centraal in de hals een hoge en in de hoofd- en bijlschuur een lagere dubbele deeldeur onder betonnen latei; in de hoofdschuur één en in de bijlschuur twee houten staldeuren onder rollaag waartussen staande vensters en zaadvensters met ijzeren roedenverdeling onder rollaag. In de gevelsteen boven de deeldeur van de hoofdschuur 'H.K.W. G.R.W. 1857'; boven het ernaast gelegen venster 'S.K.W. A.D. 1873 H.K.W. P.W. G.W.W.' en boven de staldeur een onleesbaar gedicht. In de gevelsteen boven het venster in de hals aan de linkerzijde 'D.W. A.A.D. 1934' en boven de staldeur aan de rechterzijde 'G.R. P.R. E.R. R.R.'.

In de zuidgevel van de hoofdschuur aan de linkerzijde twee gevelstenen waarin 'H.K.W. en GR. W. 1837'; aan de rechterzijde twee staande vensters. In de westgevel aan de linkerzijde de bijlschuur en aan de rechterzijde een opgeklampte houten deur en drie drie-delige smalle staande vensters.

In de zuidgevel van de bijlschuur twee opgeklampte houten deuren en twee zesruits vensters onder rollaag.

In het INTERIEUR zijn ondermeer van belang: in de hal de tegelvloer, in de woonkamer het cassetteplafond en de schouwen en paneeldeuren in de drie kamers aan de zuidzijde, in de gang in een ovaal venster glas-in-lood waarop het agrarisch leven wordt afgebeeld.

Waardering

Villaboerderij van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een villaboerderij uit het derde kwart van de negentiende en eerste helft van de twintigste eeuw in de provincie Groningen in een Nieuw-Historiserende stijl
- vanwege de hoge mate van gaafheid van zowel exterieur als delen van het interieur
- vanwege de bijzondere, traditionele vormgeving en detaillering
- als goed voorbeeld van het oeuvre van architect C. de Groot

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- vanwege de waardevolle interieuronderdelen

- vanwege de bijzondere een beeldbepalende ligging aan de Wadwerderweg, die zal worden voorgedragen als beschermd gezicht.

Hoofdcategorie

Boerderijen, molens en bedrijven

Subcategorie

Boerderij (M)

Functie

Boerderij(M1)

Monumentnummer*: 515307

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	19 maart 2001
Kadaster deel/nr	82769/186

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Usquert	Het Hogeland	Groningen

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Usquert	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Usquert	E			562

*Omschrijving***

Omschrijving

De één bouwlaag hoge ARBEIDERSWONING (1925, Interbellum-architectuur) op nagenoeg rechthoekige plattegrond is opgetrokken in rode baksteen op een trasraam van gesinterde baksteen en wordt gedekt door een overkragende samengestelde kap waarop donkere muldenpannen; twee gemetselde schoorstenen; houten makelaar; goot op houten klossen. De gevels worden geleed door T-vensters met achtruits bovenlichten onder een latei van beton. De twee topgevels aan de zuid- en westzijde hebben strakke houten windveren en houten bescot.

In de topgevel aan de voorzijde (zuidkant) twee T-vensters waarboven twee drie-delige vensters.

In de risalerende topgevel aan de westzijde twee T-vensters en twee drie-delige vensters onder rollaag; rechts een H-venster. Aan de linkerzijde van de topgevel een niet-origineel venster. Aan de rechterzijde een houten paneeldeur met bovenlicht, waarvoor een gemetselde stoep en twee T-vensters.

Aan de achterzijde (noordkant) een getoogd zesruits venster onder rollaag, een dichtgemetselde deur met bovenlicht en een klein twee-delig staand venster onder rollaag. In de krimp aan de rechterzijde van de oostgevel een H-venster, een getoogd zesruits venster onder rollaag en een houten opgeklampte deur met bovenlicht.

Het INTERIEUR komt wegens verbouw niet voor bescherming in aanmerking.

Waardering

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Arbeiderswoning van algemeen belang vanwege architectuur- en cultuurhistorische waarde:

- als voorbeeld van een arbeiderswoning uit het eerste kwart van de twintigste eeuw in de provincie Groningen, behorende bij een herenboerderij
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de sobere vormgeving en detaillering
- vanwege de functionele en ruimtelijk-visuele relatie met de villaboerderij.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Bedrijfs-, fabriekswoning

Functie

Landarbeiderswoning

Monumentnummer*: 515308

Status rijksmonument
Inschrijving register* 19 maart 2001
Kadaster deel/nr 82769/191

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Usquert Het Hogeland Groningen

Locatiennaam Locatieomschrijving
Usquert

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Usquert E 503

Omschrijving**

Omschrijving

STOOKHOK (omstreeks 1900) op rechthoekige plattegrond opgetrokken in rode baksteen en gedekt door een zadeldak waarop zwarte verbeterde Hollandse pannen; muurankers.

Aan de voorgevel (oostzijde) een houten opgeklampte deur; aan de zuid- en noordgevel een klein venster met roedenverdeling.

Waardering

Stookhok van algemeen belang:

- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid
- vanwege de functionele en ruimtelijk-visuele relatie met andere onderdelen van het complex.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie
Boerderijen, molens en bedrijven Boerderij (M) Stookhok

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument